

Lengte ommetje Zuid: 4,93 km

Ommetje Zuid - Mariahout



naar boven komt. Het is een schraal graslandje met zeer hoge botanische waarde dankzij het uitstekende beheer. Het behoort met zijn vegetatie tot de toppers in Brabant.

### 6 Populieren

Knapersven en Broek vormen samen de rand van het populierenlandschap van Brabant. Een landschap dat vooral in te vinden is o.a. rond de plaatsen Veghel, Sint-Oedenrode, Schijndel. Het ontstaan ervan hangt samen met het voorpootrecht dat vanaf het einde van de 15de eeuw kon worden verleend. Daarbij kregen boeren het recht, later de plicht, bomen te planten langs de openbare weg. Het doel was om te voorzien in hout. Vanaf de 19de eeuw werd dikwijls gekozen voor de snelgroeiende populier die al in dertig jaar tijd een flinke houtopbrengst heeft. Het recht heeft tot in de 20de eeuw bestaan. Het voorpootrecht geldt nog in Laarbeek. De gemeente wil dit opkopen om een eenduidig boombeleid te kunnen voeren.

### 7 Kievit, wulp en grutto

Het laatste stuk van de route voert door weide en akkerland waar kievit, wulp en grutto zich thuis voelen. Langs de loop komen we smeerwortel, witte klaver, rietgras, grasmuur, verschillende boterbloemen, echte koekoeksbloem, hop en braam tegen. Vooral in het voorjaar wanneer de weidevogels broeden is hier rust geboden.



Wandelen door het prachtige landschap van Mariahout

# Ommetje Zuid



heer, wordt onderhouden door de werkgroep landschapsbeheer Mariahout-Lieshout.

### 4 Keelgras

Boterbloem, smeerwortel, els, eik, kleefkruid, ridderzuring, zevenblad, koekoeksbloem, kropaar, vlier, grote klis, harig wilgenroosje, Japanse duizendknoop, akkerdistel, bijvoet, koninginnekruid, witte dovenetel, brandnetel, kornoelje, meidoorn, hondsdrif, muur, veel soorten mos, hazelaar, vergeet-mij-nietje, stinkende gouwe, je komt ze allemaal tegen in en om het Kelegars, nu bekend als Keelgras. De uitkijktoren biedt mooi uitzicht op de omgeving.

In de jaren '50-'60 werd het Keelgras gebruikt als vuilstort voor de gemeente en omliggende plaatsen. Toen de stort gesloten werd is ze overdekt met zand uit de aan te leggen visvijver tussen Mariahout en Lieshout. Opvallend is de hoeveelheid verschillende paddenstoelen die hier voorkomen.

### 5 Moorselen

Hoewel het niet op de route ligt is dit perceel een natuurparel bij uitstek. De riet- en vleeskleurige orchis komen naast rateelaar en poelruit hier voor, dankzij kalkrijk kwelwater wat hier



Oproep aan hondenbezitters:  
- Honden aanlijnen  
- Uitwerpselen opruimen

Mede mogelijk gemaakt door:



Teksten en samenstelling:

- Zorg om het Dorp Mariahout
- IVN Laarbeek
- Heemkundekring 't Hof van Liessent

Foto's:

IVN Fotoclub Kiek nou!

Vormgeving:

Fingo Reclame

© Copyright 2011:

Zorg om het Dorp Mariahout

Niets uit deze uitgave mag geheel of gedeeltelijk zonder toestemming vermenigvuldigd of gekopieerd worden. De route is met zorg uitgezet. Zorg om het Dorp Mariahout aanvaardt echter geen aansprakelijkheid voor eventuele wijzigingen en/of onjuistheden.

Dank aan de omwonenden die medewerking hebben verleend de ommettes mogelijk te maken.

Het wandelen van ommetje oost, ommetje west en/of ommetje zuid is geheel op eigen risico.

Wij adviseren stevige schoenen of laarzen aan.



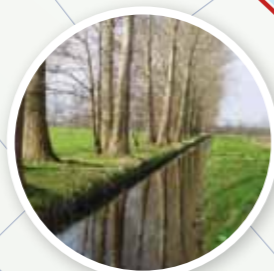
## Ommetje Zuid

Lengte 4,93 km. Door het ommetje ingesloten gebied is 48 ha en kenmerkt zich landschappelijk door nog kleinschalige elementen als knotwilgen en kleine houtwallen in een mengeling van akkerbouw en weiland. Nog veel elementen uit de laatste ontginningsperiode rond 1920 zijn hier zichtbaar. Met het Keelgras en het Moorselen als natuurparels liggend in de EHS (Ecologische Hoofd Structuur) geeft het een beeld van oude en moderne cultuurlandschap. De namen van de wegen waarover deze wandeling voert, verwijzen naar de vennen die hier oorspronkelijk lagen.

Start bij de kerk. Ga na de Bernadettestraat het Knapersven in.

### 1 Mariahout

Mariahout is de kleinste kern van de gemeente Laarbeek. Op oude kaarten bekend als Ginderdoor, een gebied waar al in de 13de eeuw mensen woonden. Hoewel het wegstelsel al enkele eeuwen oud is, wordt er in wat nu Mariahout is, pas na 1850 onigs-



## Ommetje Zuid - Mariahout

zins gewoond. Het is een typisch ontginningsdorp, gelegen op de overgang van de oudere cultuurlandschappen naar de heideontginningen. De 1ste ontginningsboerderij werd in 1922 gebouwd. Er was behoefte aan een school (1930) en een kerk, gebouwd in 1933 en daarom heen ontstond het dorp: Mariahout.

### 2 Guusjes vijver

Ontsnapt aan ruilverkavelingen ligt hier nog een stukje kleinschalig landschap zoals dit door heel Brabant was voor de grote ruilverkavelingen begonnen in de jaren 50 en 60 van de vorige eeuw. De vijver in het midden is gegraven ten behoeve van zandwinning voor de bouw van de parochiekerk in 1932. De eigenaar van het perceel leende zijn naam aan de vijver: Guusjes vijver

### 3 Coninxgraaf

Deze waterloop is een restant van een slotenstelsel dat reeds dateert uit de dertiende eeuw, gegraven om het gebied rondom het Keelgras te ontwateren. De poel in het bosperceeltje dat eigendom is van Staatsbosbe-



Wij adviseren stevige schoenen of laarzen aan.